

Warunki wykonywania środków wychowawczych stosowanych przez sąd rodzinny

Środki wychowawcze wymienione w art. 6 UPN

- 1) udzielić upomnienia;
- 2) zobowiązać do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody, do wykonania określonych prac lub świadczeń na rzecz pokrzywdzonego lub społeczności lokalnej, do przeproszenia pokrzywdzonego, do podjęcia nauki lub pracy, do uczestniczenia w odpowiednich zajęciach o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, do powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach albo do zaniechania używania alkoholu lub innego środka w celu wprowadzania się w stan odurzenia;
- 3) ustanowić nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekuna;
- 4) ustanowić nadzór organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania - udzielających poręczenia za nieletniego;
- 5) zastosować nadzór kuratora;
- 6) skierować do ośrodka kuratorskiego, a także do organizacji społecznej lub instytucji zajmujących się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, po uprzednim porozumieniu się z tą organizacją lub instytucją;
- 7) orzec zakaz prowadzenia pojazdów;
- 8) orzec przepadek rzeczy uzyskanych w związku z popełnieniem czynu karalnego;
- 9) orzec umieszczenie w rodzinie zastępczej, w młodzieżowym ośrodku wychowawczym albo w młodzieżowym ośrodku socjoterapii;
- 10) orzec umieszczenie w zakładzie poprawczym;
- 11) zastosować inne środki zastrzeżone w niniejszej ustawie do właściwości sądu rodzinnego, jak również zastosować środki przewidziane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

Dane statystyczne dot. spraw w sądach rodzinnych

● Rok 2008:

- wpływ spraw cywilnych 567.469
- Wpływ spraw nieletnich 100.253 (Npw)

● Rok 2009:

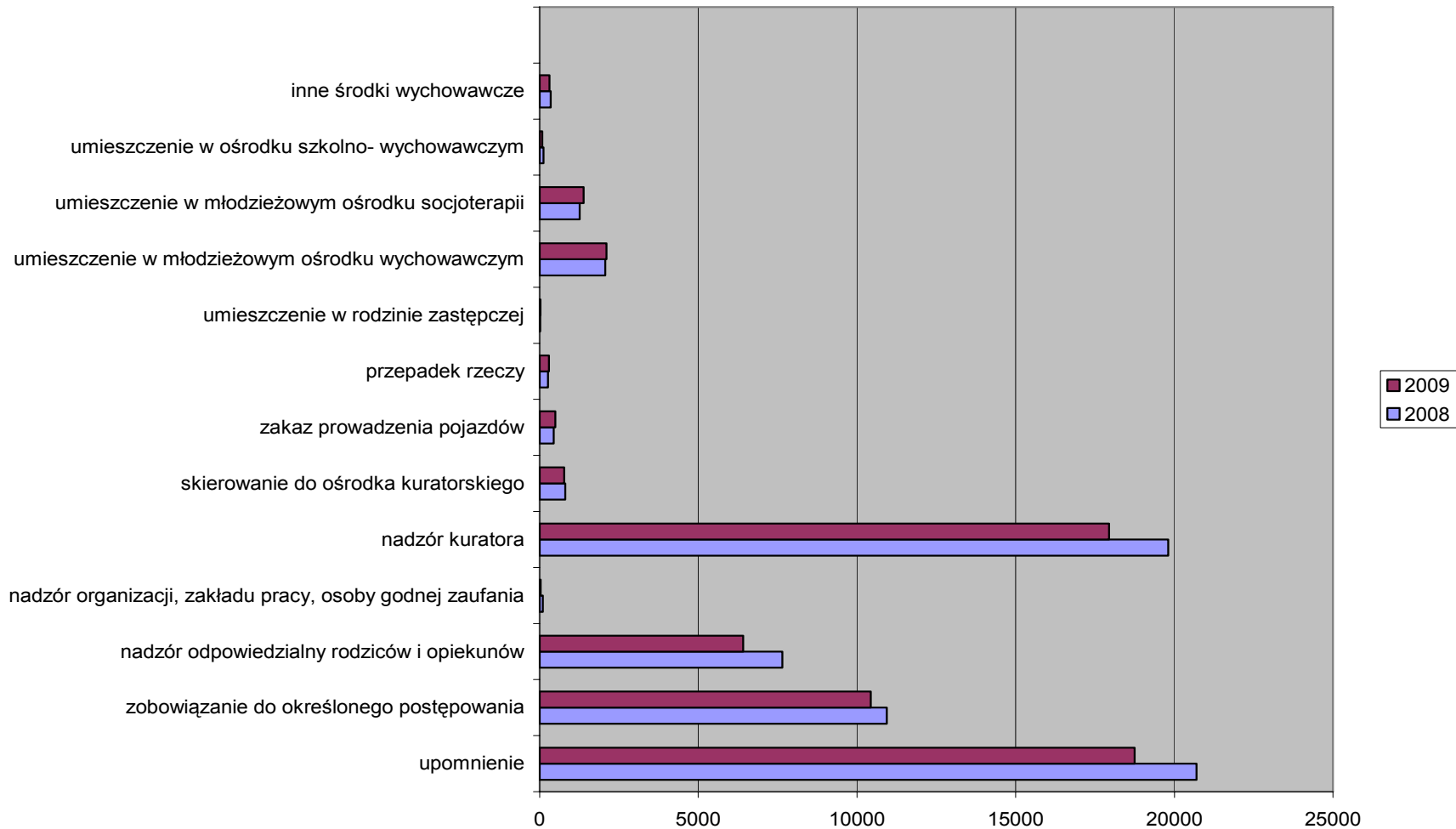
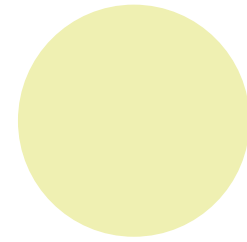
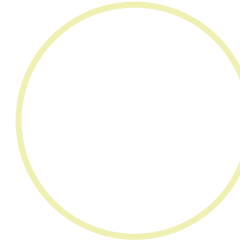
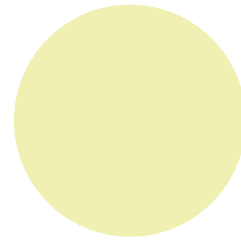
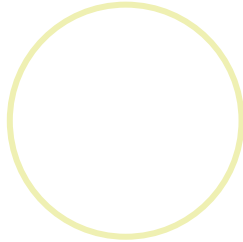
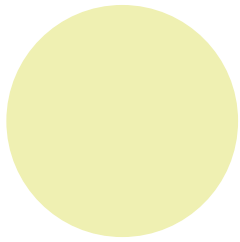
- wpływ spraw cywilnych 590.548
- wpływ spraw nieletnich 94.995 (Npw)

● Rok 2010:

- wpływ spraw cywilnych 583.000
- wpływ spraw nieletnich 90.812 (Npw)

Dane dot. środków orzekanych wobec nieletnich

- W 2009 roku zakończono postępowania opiekuńczo – wychowawcze (**Now**) wobec ogółem **66.237 osób** (w 2008 roku – 70.463 osób). Ogółem wobec **53.613** nieletnich zastosowano środki wychowawcze (w 2008 roku – wobec 58.744 osób), w tym:
- upomnienie – wobec **18.750 osób** (w 2008 roku – 20.697 osób),
- zobowiązanie do określonego postępowania – wobec **10.438 osób** (w 2008 roku – wobec 10.939 osób),
- nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekunów – wobec **6.414 osób** (w 2008 roku – 7.650 osób),
- nadzór organizacji, zakładu pracy, osoby godnej zaufania - wobec **32 osób** (w 2008 roku 42 osób),
- nadzór kuratora – wobec **17.944 osób** (w 2008 roku – 19.810 osób),
- skierowanie do kuratorskiego ośrodka – wobec **775 osób** (w 2008 roku – 804 osoby),
- zakaz prowadzenia pojazdów – wobec **494 osób** (w 2008 roku – 444 osoby),
- przepadek rzeczy – wobec **298 osób** (w 2008 roku – 264 osoby),
- umieszczenie w rodzinie zastępczej – wobec **22 osób** (w 2008 roku – 15 osób),
- umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym – wobec **2.107 osób** (w 2008 roku – 2.065 osób),
- umieszczenie w młodzieżowym ośrodku socjoterapii – wobec **1.390 osób** (w 2008 roku – 1.264 osoby),
- umieszczenie w ośrodku szkolno – wychowawczym – wobec **87 osób** (w 2008 roku – 121 osób),
- inne środki wychowawcze – wobec **309 osób** (w 2008 roku – 349).

Wykonywanie środków wychowawczych wobec nieletnich (art. 6 pkt 2-6 upn)

W związku z orzeczonymi w trakcie 2009 roku środkami wychowawczymi na koniec **2009 roku** w trakcie wykonywania były następujące środki:

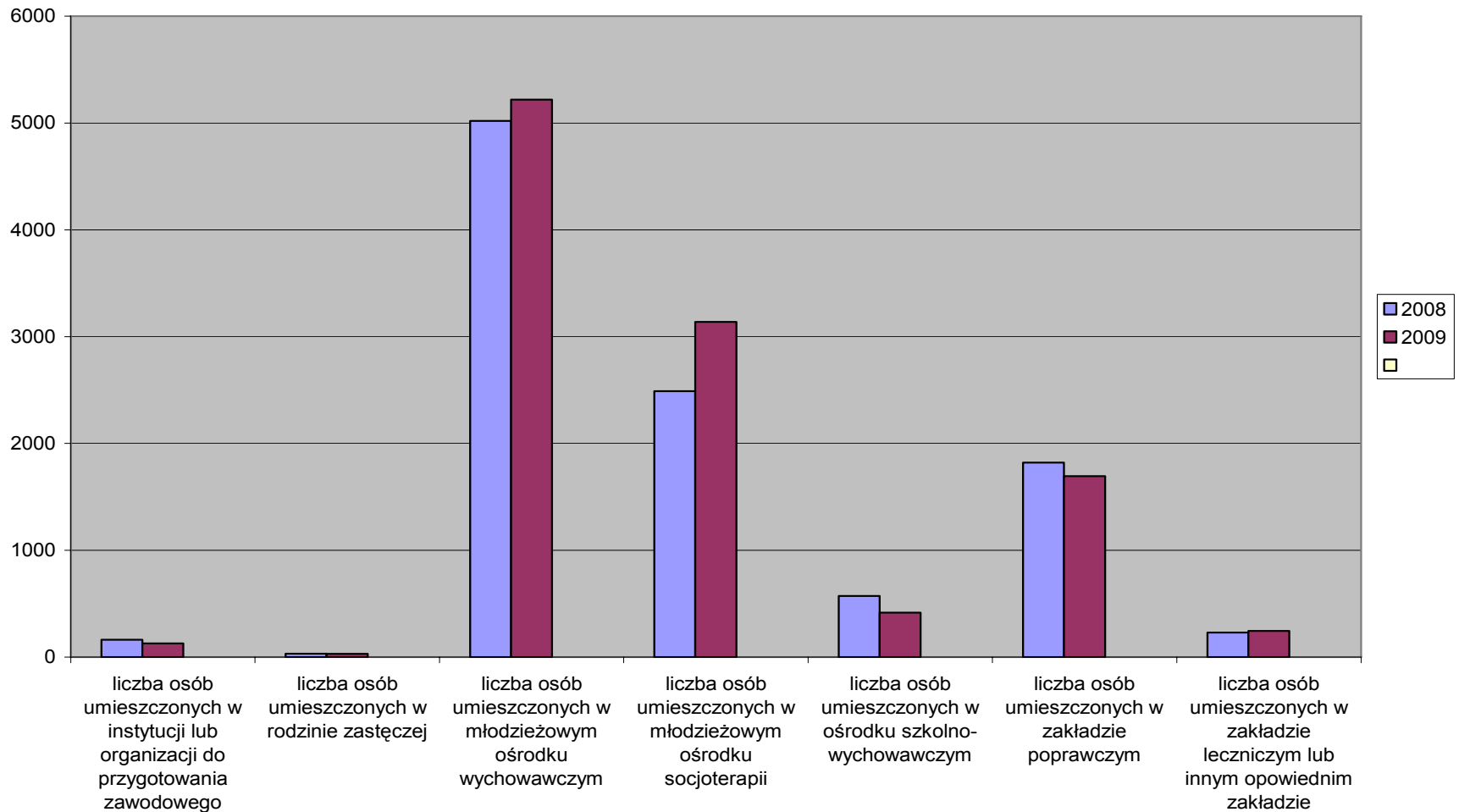
- zobowiązanie do określonego postępowania – **14.021** (na koniec 2008 roku – 13.241),
- nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekunów – **14.597** (na koniec 2008 roku – 15.366),
- nadzór organizacji, zakładu pracy, osoby godnej zaufania – **88** (na koniec 2008 roku – 99),
- nadzór kuratora zawodowego – **16.663** (na koniec 2008 roku – 16.935),
- nadzór kuratora społecznego – **32.602** (na koniec 2008 roku – 32.079),
- skierowanie do ośrodka kuratorskiego – **1.628** (na koniec 2008 roku – 1.639).

Wykonywanie środków wychowawczych, poprawczych i leczniczych wobec nieletnich

W związku z orzeczonymi w trakcie 2009 roku środkami wychowawczymi, poprawczymi i leczniczymi wobec nieletnich we wskazanych wyżej rodzajach na koniec **2009** roku w trakcie wykonywania były następujące środki polegające na umieszczeniu:

- instytucji lub organizacji do przygotowania zawodowego – wobec **128** osób,
- rodzinie zastępczej – wobec **28** osób,
- młodzieżowym ośrodku wychowawczym – wobec **5.218** osób,
- młodzieżowym ośrodku socjoterapii – wobec **3.138** osób,
- ośrodka szkolno – wychowawczym – wobec **416** osób,
- zakładzie poprawczym – wobec **1.695** osób,
- zakładzie leczniczym lub innym odpowiednim zakładzie – wobec **244** osób.

Wykonywanie środków wychowawczych

Środki wychowawcze a organy je wykonujące i sprawujące nadzór

- Zobowiązanie
- Nadzór odpowiedzialny rodziców
- Nadzór organizacji
- Nadzór kuratora
- skierowanie do ośrodka kuratorskiego
- Zakaz prowadzenia pojazdów
- Umieszczenie w rodzinie zastępcze
- Umieszczenie w MOW, MOS

Zagadnienia praktyczne z wykonywaniem orzeczeń wobec nieletnich

- **Art. 26 UPN**

„wobec nieletniego można tymczasowo zastosować nadzór organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej albo zakładu pracy, a także nadzór kuratora lub innej osoby godnej zaufania, a jeżeli byłoby to niewystarczające - umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii, lub zastosować środki leczniczo-wychowawcze, o których mowa w art. 12.”

- **par. 3 ust 9 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii**

„Do umieszczenia nieletniego w ośrodku w trybie art. 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich nie stosuje się przepisów ust. 2 pkt 4 oraz ust. 6 pkt 3.”

Uciekinierzy z MOW i MOS

- senacka nowelizacja UPN a ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej